Betreft: Advies herstructurering en uitbreiding standplaatsen Ma Braunpad II (Nieuw-West)

Van: Woonwagen Belangen Amsterdam (WWBA)
Aan: Gemeente Amsterdam, afdeling Woonwagenzaken

Amsterdam, 11 Maart 2025

Geachte Dienst Wonen,

Naar aanleiding van de voorgenomen uitbreiding, renovatie en herstructurering van woonwagenlocatie Ma Braunpad II (Nieuw-West) is Woonwagenbelangen Amsterdam (WWBA) namens de gemeente verzocht hierover advies uit te brengen.

WWBA is goed bekend met de betreffende families, die een hechte gemeenschap vormen en met wie wij als belangenorganisatie regelmatig contact onderhouden. Aangezien enkele bestuursleden van WWBA zelf op deze locatie wonen, zijn onze vertegenwoordigers ook aanwezig geweest bij de participatiebijeenkomst. Dit advies is daarnaast afgestemd met de contactpersoon van de locatie.

De bewoners van woonwagencentrum Ma Braunpad II vormen een hechte en diverse gemeenschap, bestaande uit onder meer Yenische Reizigers, Sinti en een bredere culturele smeltkroes hiervan. Het belang van wonen in familie- **en groepsverband** is voor deze bewoners essentieel.

Deze locatie kent een beladen geschiedenis. In de jaren negentig werd besloten dat het voormalige woonwagencentrum De Rolleman aan het Voorlingplantsoen moest wijken voor nieuwbouwproject De Aker (Nieuw-west). In het kader van het zogenoemde **deconcentratiebeleid** werd destijds ingezet op het opbreken van grotere woonwagencentra. De Rolleman was een ruim opgezet centrum met 72 standplaatsen, een kerk, een clubhuis, veel groen, speelgelegenheid voor kinderen en doorreisplekken voor bezoekende woonwagenbewoners. Dit alles bevorderde het leven in familieverband en gemeenschapszin. De gedwongen verhuizing naar het Ma Braunpad werd door veel bewoners ervaren als een achteruitgang, waarbij families uiteen werden gedreven en hun sociale structuur werd ondermijnd.

Voor deze verhuizing werd destijds draagvlak gezocht onder de bewoners, en in dat kader werden bewonerswensen geïnventariseerd. De gemaakte afspraken zijn vastgelegd in een juridische overeenkomst, ondertekend door Wethouder Stadig en de toenmalige gemeentelijk jurist, evenals de jurist van de bewoners. Een belangrijk onderdeel van deze overeenkomst **betrof de aanleg van extra standplaatsen voor kinderen van bewoners** – een afspraak die **tot op heden** decennialang is verzaakt.

WWBA is dan ook verheugd over het voorstel om de locatie nu daadwerkelijk uit te breiden. Op sommige standplaatsen wonen momenteel meerdere gezinnen samen – in sommige gevallen tot wel vier gezinnen. De wachttijd voor een **standplaats is langer dan die voor een reguliere sociale huurwoning, wat de noodzaak en urgentie van deze uitbreiding onderstreept.** Deze uitbreiding draagt niet alleen bij aan het behoud van de traditionele woonwagenleefwijze in familieverband, maar zorgt ook voor stabiliteit en toekomstperspectief binnen deze gemeenschap.

Wij spreken onze waardering uit voor het feit dat de gemeente Amsterdam met het beleidskader *Woonwagens en Standplaatsen 2023* actief invulling geeft aan het nationale én Europese beleid, **en daarbij definitief afstand neemt van het eerdere uitsterfbeleid.** Dit beleidskader erkent het recht op cultureel passende huisvesting, zoals ook bevestigd in Europese verdragen. De inzet van de gemeente om daadwerkelijk nieuwe standplaatsen te realiseren laat zien dat zij werk maakt van het verkleinen van het tekort en het ondersteunen van een in Amsterdam gewortelde bevolkingsgroep.

Uitbreiding:

De locatie aan het Ma Braunpad II is in onze ogen een logische en waardevolle plek voor uitbreiding. De nieuw toe te voegen drie standplaatsen aan de noordzijde, zijn niet ruim van opzet, maar maken het mogelijk dat kinderen van de huidige bewoners zich nabij hun ouders kunnen vestigen. Dit bevordert de continuïteit van het leven in groepsverband en voorkomt dat jongeren met woonwagenachtergrond noodgedwongen buiten hun gemeenschap moeten wonen, of aangewezen zijn op een standplaats die pas over vele jaren beschikbaar komt. **WWBA geeft hierover een positief advies.**

Renovatie en herstructurering
Aan de oostzijde ligt al ruim zes jaar een standplaats braak (Leegstand). In het kader van dit plan worden drie bestaande standplaatsen heringedeeld en worden aan de zuidzijde tevens drie perceelgrenzen aangepast. Hiervoor is overeengekomen dat deels bestaande huurcontracten worden aangepast en deels nieuwe huurcontracten zullen worden uitgegeven. Door deze herstructurering ontstaat de mogelijkheid om **één extra standplaats** toe te voegen. **WWBA geeft hierover een positief advies.**

Aanbevelingen:

1. Zorgen over gasloos bouwen: Bewoners hebben zorgen geuit over het feit dat de nieuwe standplaatsen gasloos worden. Zij gaven aan dat de bestaande woonwagens die hier op worden geplaatst **niet BENG-proof zijn gebouwd**, wat kan leiden tot problemen met verwarming. Daarnaast zijn er in het land meerdere klachten over BENG-woonwagens, variërend van onvoldoende warmtebehoud en schimmelvorming tot tegenvallende prestaties op de energienota. Mogelijk houdt dit verband met de bouwtechnische aard van woonwagens, namelijk een vrijstaand houtskeletgebouw.

Het college heeft binnen de Omgevingswet afwijkingsmogelijkheden. Gemeenten kunnen in hun omgevingsplan regels opnemen die afwijken van de landelijke normen, mits hier goede redenen voor zijn en deze binnen de kaders van de Omgevingswet passen. Mogelijke uitzonderingen kunnen betrekking hebben op veiligheid en **betrouwbaarheid**. WWBA adviseert voor elke uitbreiding in Amsterdam te voorzien in standplaatsen in gas aansluitingen.

2.Achterstelling in digitale infrastructuur
Bewoners hebben aangegeven dat zij, ondanks tientallen jaren bewoning, nog altijd geen toegang hebben tot een glasvezelnetwerk. De woonwagenlocatie werd ooit als tijdelijke voorziening opgezet, maar is inmiddels structureel. Door het ontbreken van glasvezel kampen bewoners met trage internetverbindingen en haperende televisies. In het huidige digitale tijdperk is dit een vorm van achterstelling die de toegang tot onderwijs, werk en maatschappelijke dienstverlening belemmert.
WWBA wijst op het bestaande **Glasvezelconvenant van de gemeente Amsterdam** en de landelijke uitrol door aanbieders zoals KPN. Wij adviseren om ook de aanleg van glasvezel mee te nemen, en zo gelijkwaardige digitale toegang te waarborgen.

3.Urgentie van herstructurering:
Sommige bewoners hebben aangegeven dat zij dakproblemen hebben, maarvanwege onzekerheid over de herstructurering geen reparaties laten uitvoeren. Dit kan mogelijk leiden tot verdere verslechtering van de situatie. Gezien het feit dat bewoners al 30 jaar wachten op de renovatie en herstructurering, **adviseert WWBA om het Ma Braunpad II met extra urgentie te behandelen.**

Tot slot:
Woonwagenbelangen Amsterdam (WWBA) spreekt haar waardering uit voor de voortgang en inzet van de gemeente Amsterdam om structurele verbeteringen en uitbreidingen van woonwagenlocaties mogelijk te maken. Het plan voor Ma Braunpad II is een belangrijke stap in het herstel van historisch onrecht, en in de erkenning van de culturele woonbehoeften van woonwagenbewoners.

Met dit advies hopen wij bij te dragen aan een zorgvuldig en rechtvaardig proces waarin niet alleen fysieke ruimte wordt gecreëerd, maar ook erkenning en respect voor de woonwagengemeenschap als volwaardig onderdeel van de stad. WWBA blijft graag betrokken bij het verdere traject, zodat de belangen van de bewoners op een transparante en toekomstgerichte manier worden geborgd.

Met vriendelijke groet’

Team Woonwagenbelangen Amsterdam